

Terveydenhuollon menot ja rahoitus vuonna 2004

Hälso- och sjukvårdsutgifter samt finansiering år 2004 Health Care Expenditure and Financing in 2004

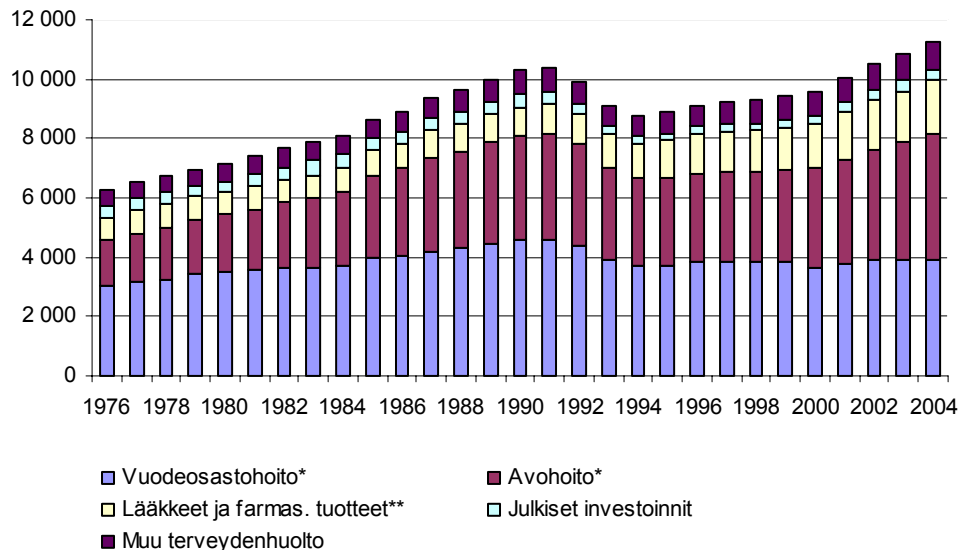
Petri Matveinen
 +358 9 3967 2682

Nina Knape
 +358 9 3967 2683

S-posti:
 etunimi.sukunimi@stakes.fi

Vuonna 2004 Suomen terveydenhuoltomenot olivat 11,2 miljardia euroa. Tämä oli 563 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisellä vuonna. Inflaatio huomioon ottaen kokonaismenot nousivat 411 miljoonaa euroa eli 3,8 prosenttia (kuviota 1). Asukasta kohden menot olivat 2 146 euroa, mikä oli 5,0 prosenttia edellisvuotta enemmän. Terveydenhuoltomenot nousivat lähes kaikissa keskeisissä pääryhmissä. Reaalisesti eniten nousivat avohoitomenot (pl. hammashoito) 9,4 prosenttia.

Kuvio 1. Terveydenhuoltomenot vuosina 1975–2004 vuoden 2004 hinnoin, milj. €

Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus

Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården

National Research and Development Centre for Welfare and Health

Puhelin (09) 39 671
 Telefon +358 9 396 71
 Phone +358 9 396 71

Telefaksi (09) 3967 2459
 Telefax +358 9 3967 2459

www.stakes.fi

ISSN 1459-2355 (Internet)
 ISSN 1459-2347
 (painettu - printed)

* Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon avo- ja vuodeosastohoidon osuudet päivitetty vuodesta 2000 lähtien

**Lääkinnälliset laitteet, ympäristöterveydenhuolto, terveydenhuollon hallinto ja sairausvakuutuksen korvaamat matkakulut

Terveydenhuollon avohoidon menot olivat vuonna 2004 yhteensä 4,3 miljardia euroa. Tämä vastaa 37,9 prosenttia terveydenhuollon kokonaismenoista. Avohoidon menoista hammashuollon osuus oli 596 miljoonaa euroa. Hammashuollon menot ovat kasvaneet 1990-luvun puolivälistä alkaen. Hammashuoltomenojen kasvu on johtunut vuonna 2001 alkaneesta sairausvakuutusoiikeuden laajentumisesta sekä kuntien velvollisuudesta järjestää asukkaidensa hampaiden tutkimuksen ja hoidon vastaaville ikäryhmille. Uudistusten vaikutus näkyi erityisesti vuoden 2003 hammashuollon menojen kasvuna. Vuonna 2004 hammashuollon menojen kasvu hidastui ja oli 1,2 prosenttia. Sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastohoitoon käytettiin yhteensä 3,9 miljardia euroa, joka vastasi 34,8 prosenttia terveydenhuoltomenoista.

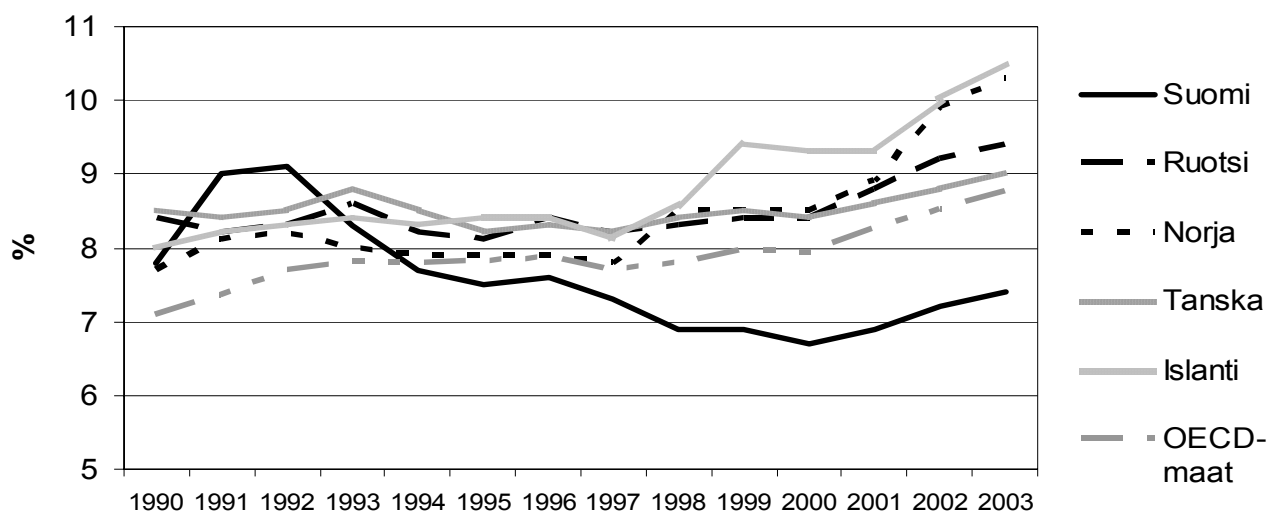
Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon investointimenot jatkoivat laskuaan. Investointimenot laskivat vuodesta 2003 kaikkiaan 5,0 %.

Menot lääkkeisiin ja farmaseuttisiin tuotteisiin olivat vuonna 2004 yhteensä 1,8 miljardia euroa eli 16,3 prosenttia terveydenhuoltomenoista. Menot kasvoivat edellisestä vuodesta 5,7 prosenttia. Lääkemenot ovat kasvaneet lähes keskeytyksettä 1980-luvun alusta lähtien. 1.4.2003 alkaen lääkärin tai hammaslääkärin määräämän lääkkeen on voinut vaihtaa apteekissa halvempaan vastaavaan valmistukseen. Lakimuutos ei ole kyennyt kuitenkaan katkaisemaan lääkemenojen kasvua.

Muiden menojen eli lääkinnällisten laitteiden, ympäristöterveydenhuollon, terveydenhuollon hallinnon, sairausvakuutuksen korvaamien matkojen sekä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon investointien osuus oli 1,3 miljardia euroa (11,1 prosenttia terveydenhuoltomenoista).

Vuonna 2004 suurin terveydenhuoltomenojen rahoittaja oli kunnat, joiden osuus rahoituksesta oli 39,7 prosenttia. Valtion osuus terveydenhuollon rahoituksesta oli 19,9 prosenttia. Näin valtion rahoitusosuus jatkoi kasvuaan. Vastaavasti kuntien rahoitusosuus laski vuodesta 2003. Kelan rahoitusosuus jatkoi vuodesta 1990 alkanutta kasvuaan ja oli 17 prosenttia vuonna 2004. Julkisen rahoituksen osuus oli 76,6 prosenttia. Tämä oli 0,4 prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisellä vuonna. Yksityisen rahoituksen osuus terveydenhuoltomenoista oli 23,4 prosenttia. Kotitalouksien rahoitusosuus oli 18,9 prosenttia ja muun yksityisen rahoituksen eli työnantajien, sairauskassojen ja yksityisen vakuutuksen osuus yhteensä 4,5 prosenttia.

Kuvio 2. Terveydenhuoltomenot suhteessa bruttokansantuotteeseen Pohjoismaissa ja OECD-maiden keskiarvo vuosina 1990–2003, %

Vuonna 2004 Suomen terveydenhuoltomenojen suhde bruttokansantuotteeseen oli 7,4 prosenttia (kuvio 2). Tämä oli 0,1 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Health at Glancen mukaan terveydenhuoltomenojen keskimääräinen bruttokansantuotesuhde OECD-maissa oli vuonna 2003 8,8 prosenttia. Kansainvälisessä vertailussa Suomen terveydenhuoltomenot suhteessa bruttokansantuotteeseen ovat OECD-maiden alhaisimpia. Eroa selittää osin Suomen terveydenhuoltohenkilöstön alhainen palkkataso. Toinen eroa selittävä tekijä on vanhusten laitoshoitomenojen tilastointiero Suomen ja muiden OECD-maiden välillä. Suomessa vanhusten laitoshoitomenot on sisällytetty terveydenhuoltomeneihin monia muita OECD-maita suppeammin.

Terveydenhuollon kustannus- ja rahoitustilaston sisältö ja määritelmät

Kansallisen terveydenhuollon kustannus- ja rahoitustilaston tilastointikehikko

Stakesissa laadittava terveydenhuollon kustannus- ja rahoitustilasto noudattaa 1980-luvun lopussa Kansaneläkelaitoksessa laadittua tilastointikehikkoa. Tämän kehikon mukaan terveydenhuollon kustannuksilla tarkoitetaan terveyspalvelujen tuotannosta ja/tai käytöstä aiheutuvia välittömiä kustannuksia. Julkisen sektorin tuottamien palvelujen osalta kustannukset arvioidaan tuotannosta käsin. Yksityisen sektorin tuottamat palvelut ja hyödykkeet arvioidaan palvelujen käytön ja rahoituksen avulla. Kustannukset arvioidaan menoina, jotka jäävät terveyspalvelujen käyttäjien tai muiden rahoittajien maksettaviksi. Terveydenhuollon kustannus- ja rahoitustilasto ei sisällä erilaisia päivärahoja ja tulonmenetyskorvauksia.

Terveydenhuoltomenojen sisältö pääryhmittäin

Terveydenhuollon kustannus- ja rahoitustilaston perusteena olevat tiedot on koottu pääasiassa muista tilastoista, tilinpäätöksistä ja muista vastaavista lähteistä. Tilastoaineistojen rajoitteista ja puutteista johtuen laskelmassa on käytetty osin myös arviolaskelmia. Seuraavassa on kuvattu kunkin pääryhmän sisältö Suomen terveydenhuollon kustannus- ja rahoitustilastossa:

Vuodeosastohoito. Vuodeosastohoitoon sisältyvät yleissairaaloiden, yksityissairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastohoito, kehitysvammalaitoshoidot sekä Puolustusvoimien, Vankeinhoitolaitoksen ja Järvenpään sosiaalisairaalan vuodeosastohoitomenot.

Avohoito. Avohoitoon kuuluvat terveyskeskusten ja yleissairaaloiden avohoidon, työterveyshuollon, opiskelijaterveydenhuollon ja yksityisen sektorin tutkimus- ja hoitomenot sekä kunnallisen ja yksityisen sektorin ja opiskelijaterveydenhuollon hammashuoltomenot.

Lääkkeet ja farmaseuttiset tuotteet. Lääkkeiden ja farmaseuttisten tuotteiden menoryhmään sisältyvät sairausvakuutuksen korvaamat perus- ja erityiskorvatut lääkemenot, käsikauppalääkemenot sekä muiden farmaseuttisten tuotteiden menot.

Lääkinnälliset laitteet. Lääkinnällisiin laitteisiin kuuluvat silmälasit- ja hammasproteesimenot.

Ympäristöterveydenhuolto. Kunnallinen ympäristöterveydenhuolto sisältää terveysvalvonnan, elintarviketarkastuksen ja eläinlääkintähuollon menot. Muuhun ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat Kansanterveyslaitoksen, Säteilyturvakeskuksen ja Lääkelaitoksen toimintamenot.

Hallinto. Terveydenhuollon hallinto kattaa 50 % Stakesin toimintamenoista ja läänien sosiaali- ja terveysosastojen henkilöstömenoista, valtion tilinpäätöksen mukaiset terveyskasvatus- ja valvontamenot,

Raha-automaattiyhdistyksen tuet kansanterveyttä edistäville yhteisöille sekä Kansaneläkelaitoksen sairaanhoitokorvausten hallintokulut.

Julkiset investoinnit. Julkisiin investointeihin kuuluvat perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon investoinnit.

Matkat. Matkoihin sisältyvät sairausvakuutuksen piiriin kuuluvat matka- ja sairaankuljetuskustannukset. Menoryhmä sisältää korvauksia kunnille niiden järjestämästä sairaankuljetuksesta 31.12.1992 saakka ja 1.1.1994 alkaen korvauksia vakuutetuille avohoidon sairaankuljetusajoneuvon käyttämisestä.

Terveydenhuollon kustannus- ja rahoitustilaston sisältö rahoittajittain

Kansallisessa terveydenhuollon kustannus- ja rahoitustilastossa rahoituslähteinä ovat valtio, kunnat, Kansaneläkelaitos, työnantajat, kotitaloudet, sairauskassat sekä yksityiset vakuutuslaitokset. Seuraavassa on esitetty keskeisiä rahoittajia koskevia huomioita.

Valtion ja kuntien rahoitusosuus on laskennallinen vuonna 1993 voimaan tulleen valtiosuusuudistuksen jälkeen.

Kelan rahoitusosuus koostuu sairaanhoitokorvauksista (lääkkeet, lääkärin- ja hammaslääkärinpalvelut, yksityisen sektorin tutkimus ja hoito sekä matkat) ja niiden käsittelykuluista sekä työpaikka- ja opiskelijaterveydenhuollon korvauksista.

Työnantajien rahoitus kuvaa ensisijaisesti työterveyshuollon rahoitusosuutta.

Kotitalouksien rahoitus sisältää ensisijaisesti sairaaloiden hoitopäivämaksut, avohoitomaksut hammashoitomaksut mukaan luettuna, matkakustannukset, lääkemenot sekä lääkinnällisten laitteiden hankinnasta aiheutuneet menot.

Sairaukassojen ja yksityisen rahoituksen osuus koostuu erilaisista sairaanhoitokorvauksista sekä sairaaloiden hoitopäivä- ja avohoitokäyntikorvauksista.

Muita taulukoissa käytettyjä käsitteitä

Bruttokansantuote. Bruttokansantuote tarkoittaa talouden tietyssä aikana, tavallisesti vuoden kuluessa, tuottamien lopputuotteiden (tavaroiden ja palveluiden) rahamääräistä summaa. Bruttokansantuotteen kehitystä pidetään tärkeimpänä talouden kasvua kuvaavana indikaattorina.

Ostovoimapariteetti. Ostovoimapariteetti on valuuttakurssi, jolla laskettuna kahden maan hyödykkeiden hinta on sama yhteiseksi valuutaksi muutettuna. Jos tietyn hyödykkeiden hinta olisi esim. 25 puntia tai 50 dollaria, olisi ostovoimapariteetti silloin 1£ = 2\$. Ostovoimapariteetti ei yleensä ole sama kuin todellinen valuuttakurssi. Ostovoimapariteetin avulla mitataan kansantalouden rahan arvoa sen perusteella, miten paljon valuutalla voi ostaa tavaroita ja palveluja. Tällä tavoin saadaan tarkempi käsitys kansantalouden tuotoksesta asukasta kohti kuin vain muuttamalla bruttokansantuotteen tai -tulon arvo toiseksi valuutaksi.

Liitetaulukot:

Taulukko 1. Terveydenhuoltomenot pääryhmittäin 1960–2004 käyvin hinnoin, milj. €

Taulukko 2. Terveydenhuoltomenojen pääryhmien prosenttiosuudet 1960–2004

Taulukko 3. Terveydenhuoltomenot pääryhmittäin 1975–2004 vuoden 2004 hinnoin, milj. €

Taulukko 4. Terveydenhuoltomenojen muutosprosentti edellisestä vuodesta

Taulukko 5. Terveydenhuoltomenojen rahoitus 1960–2004, %

Taulukko 6. Julkiset terveydenhuoltomenot pääryhmittäin 1960–2004 käyvin hinnoin, milj. €

Taulukko 7. Terveydenhuoltomenot suhteessa bruttokansantuotteeseen OECD-maissa 1980–2003, %

Taulukko 8. Terveydenhuoltomenot asukasta kohden OECD-maissa 1990–2003 ostovoimapariteetilla tarkasteltuna, US\$

Hälso- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering 2004

Petri Matveinen
+358 9 3967 2682

Nina Knappe
+358 9 3967 2683

E-post:
fornamn.efternamn@stakes.fi

Telefax
+358 9 3967 2459

Sosiaali- ja terveysalan
tutkimus- ja
kehittämiskeskus

Forsknings- och utvecklings-
centralen för social- och
hälsovården

National Research and
Development Centre for
Welfare and Health

Puhelin (09) 39 671
Telefon +358 9 396 71
Phone +358 9 396 71

Telefaksi (09) 3967 2459
Telefax +358 9 3967 2459

www.stakes.fi

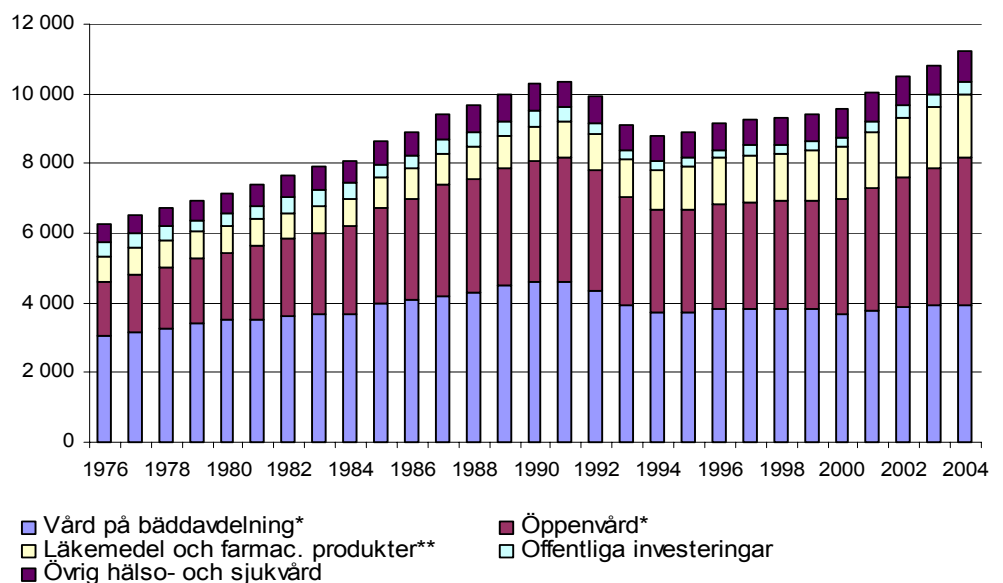
ISSN 1459-2355 (Internet)

ISSN 1459-2347

(painettu - printed)

År 2004 var hälso- och sjukvårdsutgifterna 11,2 miljarder euro. Detta var 563 miljoner euro mer än året innan. Inflationen medräknad ökade de totala utgifterna med 411 miljoner euro, dvs. 3,8 procent (diagram 1). Räknat per invånare var utgifterna 2 146 euro, vilket var en ökning på 5,0 procent jämfört med året innan. Hälso- och sjukvårdsutgifterna ökade i nästan alla centrala funktioner. Reellt mest ökade öppenvårdsutgifterna (exkl. tandvård), nämligen med 9,4 procent.

Diagram 1. Hälso- och sjukvårdsutgifterna 1975–2004 i 2004 års priser, mn €

* Primärvårdens och den specialiserade sjukvårdens öppen- och slutenvårdsandelar har uppdaterats från och med år 2000.

** Medicinsk utrustning, miljö- och hälsoskydd, administration av hälso- och sjukvården samt reseersättningar från sjukförsäkringen

Utgifterna för hälso- och sjukvårdens öppenvård var totalt 4,3 miljarder euro 2004. Detta motsvarar 37,9 procent av de totala utgifterna för hälso- och sjukvården. Tandvårdens andel av öppenvården var 596 miljoner euro. Utgifterna för tandvård har ökat sedan mitten av 1990-talet. Ökningen av tandvårdsutgifter beror på att sjukförsäkringsrätten utvidgades till att omfatta nya åldersgrupper 2001 och att kommunerna är skyldiga att anordna undersökning och vård av tänder för sina invånare i de nya åldersgrupperna. Effekterna av reformerna syns särskilt som en ökning av utgifterna för tandvård 2003. År 2004 började ökningen av tandvårdsutgifterna bli långsammare och var 1,2 procent. Sjukhusens och hälsovårdscentralernas slutenvård utgjorde totalt 3,9 miljarder euro, vilket motsvarade 34,8 procent av hälso- och sjukvårdsutgifterna.

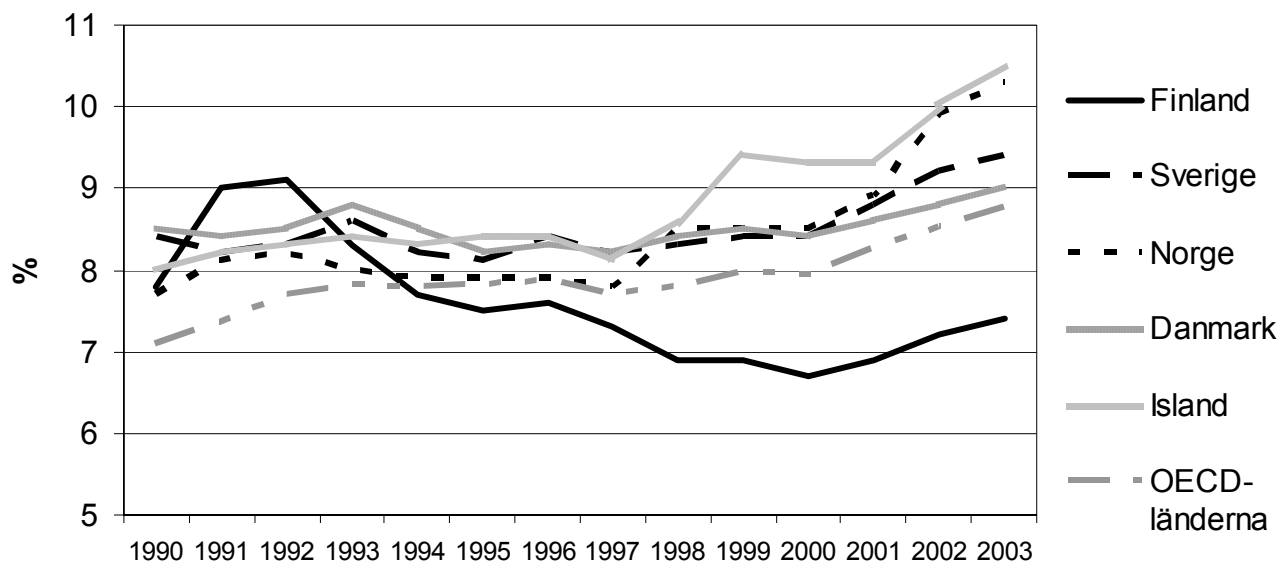
Investeringsutgifterna inom primärvården och den specialiserade sjukvården fortsatte att minska. Investeringsutgifterna minskade med sammanlagt 5,0 procent från 2003.

År 2004 var utgifterna för läkemedel och farmaceutiska produkter totalt 1,8 miljarder euro eller 16,3 procent av hälso- och sjukvårdsutgifterna. Utgifterna ökade med 5,7 procent från året innan. Läkemedelsutgifterna har ökat nästan oavbrutet sedan början av 1980-talet. Från och med den 1 april 2003 har man på apoteket kunnat byta ut det läkemedel som en läkare eller tandläkare förskrivit till ett billigare motsvarande preparat. Lagändringen har dock inte förmått att stoppa ökningen av läkemedelsutgifterna.

De övriga utgifternas andel, dvs. utgifter för medicinsk utrustning, miljö- och hälsoskydd, administration av hälso- och sjukvården, reseersättningar från sjukförsäkringen samt investeringar inom primärvården och den specialiserade sjukvård, uppgick till 1,3 miljarder euro (11,3 procent av hälso- och sjukvårdsutgifterna).

År 2004 var kommunerna den största enskilda finansiären av hälso- och sjukvårdsutgifter. Deras andel uppgick till 39,7 procent. Statens andel av finansieringen var 19,9 procent. Med andra ord fortsatte statens finansieringsandel att växa, medan kommunernas finansieringsandel minskat i motsvarande grad från och med 2003. Folkpensoinsanstaltens finansieringsandel fortsatte att öka, vilket den gjort sedan 1990. År 2004 var den 17 procent. Den offentliga finansieringen av hälso- och sjukvårdsutgifterna var 76,6 procent. Detta var 0,4 procentenheter mer än året innan. Den privata finansieringen av hälso- och sjukvårdsutgifterna var 23,4 procent. Hushållens finansieringsandel uppgick till 18,9 procent. Den övriga privata finansieringen, dvs. arbetsgivare, sjukkassor och privatförsäkringar, var totalt 4,5 procent.

Diagram 2. Hälso- och sjukvårdsutgifterna i förhållande till bruttonationalprodukten i de nordiska länderna samt genomsnittet i OECD-länderna 1990–2003, %

År 2004 var Finlands hälso- och sjukvårdsutgifter i förhållande till bruttonationalprodukten 7,4 procent (diagram 2). Detta var 0,1 procentenheter mer än ett år tidigare. Enligt Health at Glance var hälso- och sjukvårdsutgifternas genomsnittliga andel av bruttonationalprodukten 8,8 procent i OECD-länderna 2003. På internationell nivå har Finlands hälso- och sjukvårdsutgifter i förhållande till bruttonationalprodukten varit bland de lägsta i OECD-länderna. En orsak till skillnaden är hälso- och sjukvårdspersonalens låga löner i Finland. En annan orsak är att utgifterna för institutionsvård inom äldreomsorgen statistikförs på ett annat sätt i Finland än i många OECD-länder. Utgifterna för institutionsvården inom äldreomsorgen i Finland har inbegripits i hälso- och sjukvårdsutgifterna på ett mer begränsat sätt än i många av OECD-länderna.

Innehåll och definitioner i statistiken över hälso- och sjukvårdskostnader och deras finansiering

Nationell statistik över hälso- och sjukvårdskostnader och deras finansiering

Den statistik över hälso- och sjukvårdskostnader och deras finansiering som Stakes utarbetar följer Folkpensionsanstaltens uppläggning från slutet av 1980-talet. Enligt denna uppläggning avses med hälso- och sjukvårdskostnader de direkta kostnader som produktionen och/eller användningen av hälso- och sjukvårdstjänster föranleder. Kostnaderna för den offentliga sektorns tjänster beräknas med utgångspunkt i tjänsteproduktionen. Kostnaderna för de tjänster och nyttigheter som den privata sektorn producerar beräknas med utgångspunkt i användningen och finansieringen av tjänsterna. Kostnaderna beräknas som utgifter som hälso- och sjukvårdstjänsternas brukare eller övriga finansiärer betalar. Olika dagpenningar och inkomstersättningar ingår inte i statistiken över hälso- och sjukvårdskostnader och deras finansiering.

Hälso- och sjukvårdsutgifternas innehåll efter funktion

Den information som statistiken över hälso- och sjukvårdskostnader och deras finansiering bygger på kommer huvudsakligen från statistiska sammanställningar, bokslut och andra motsvarande källor. På grund av begränsningarna och bristerna i statistikmaterialet har även överslagsberäkningar använts. Nedan följer en detaljerad beskrivning av innehållet i varje funktion i Finlands statistik över hälso- och sjukvårdskostnader och deras finansiering:

Slutenvård. Slutenvården omfattar slutenvård som ges på allmänna sjukhus, privata sjukhus och hälsovårdscentralernas vårdavdelningar. Vidare ingår utgifter för slutenvård som institutioner för personer med utvecklingsstörning, försvarsmakten, fångvårdsväsendet och socialsjukhuset i Järvenpää ger.

Öppenvård. Öppenvården omfattar undersöknings- och vårdutgifter inom hälsovårdscentralernas och de allmänna sjukhusens öppenvård, företagshälsovården, studenthälsovården och den privata sektorn. Vidare ingår utgifter för tandvård inom den kommunala och den privata sektorn samt inom studenthälsovården.

Läkemedel och farmaceutiska produkter. Läkemedel för vilka sjukförsäkringen betalar ut grund- och specialersättning ingår i denna grupp liksom produkter som säljs över disken och utgifter för övriga farmaceutiska produkter.

Medicinsk utrustning. Gruppen omfattar utgifter för glasögon och tandproteser.

Miljö- och hälsoskydd. Det kommunala miljö- och hälsoskyddet omfattar utgifter för hälsotillsyn, livsmedelskontroll och veterinärmedicin. Övrigt miljö- och hälsoskydd omfattar Folkpensionsanstaltens, Strålsäkerhetscentralens och Läkemedelsverkets verksamhetsutgifter.

Administration. Hälso- och sjukvårdens administration omfattar 50 procent av Stakes verksamhetsutgifter och personalutgifterna på länens social- och hälsovårdsavdelningar, utgifterna för hälsofostran och tillsyn i statens bokslut, Penningautomatföreningens stöd till sammanslutningar som främjar folkhälsa samt de administrativa kostnaderna i anslutning till Folkpensionsanstaltens sjukvårdsersättningar.

Offentliga investeringar. De offentliga investeringarna omfattar investeringarna inom primärvården och den specialiserade sjukvården.

Resor som sjukförsäkringen ersätter. Resorna omfattar de rese- och sjuktransportkostnader som hör till sjukförsäkringen. Utgiftskategorin omfattar ersättningarna till kommunerna för sjuktransport som de har anordnat fram till den 31 december 1992 och fr.o.m. den 1 januari 1994 ersättningarna till försäkrade för användning av sjuktransportfordon inom öppenvården.

Innehållet i statistiken över hälso- och sjukvårdskostnader och deras finansiering efter finansiär

Staten, kommunerna, Folkpensionsanstalten, arbetsgivarna, hushållen, sjukförsäkrarna och de privata försäkringsinrättningarna är finansiärer i den nationella statistiken över hälso- och sjukvårdskostnader och deras finansiering. Nedan kommenteras finansiärerna på några viktiga punkter.

Statens och kommunernas finansieringsandel är kalkylmässig, vilket beror på statsandelsreformen som trädde i kraft 1993.

Folkpensionsanstaltens finansieringsandel består av sjukvårdsersättningar (läkemedel, läkar- och tandläkartjänster, undersökning och vård inom den privata sektorn samt resor) samt utgifter för handläggning av dem. Vidare ingår ersättningar för företags- och studenthälsovård.

Arbetsgivarnas finansiering motsvarar i första hand företagshälsovårdens finansieringsandel.

Hushållens finansiering omfattar främst avgifter för vårddygn på sjukhus, avgifter för öppenvård inklusive tandvård, reseersättningar, läkemedelsutgifter samt inköp av medicinsk utrustning.

Sjukförsäkrarnas finansiering och den privata finansieringen består av olika slags ersättningar för sjukvård samt för vårddygn och öppenvårdsbesök på sjukhus.

Övriga begrepp i tabellerna

Bruttonationalprodukt. Med bruttonationalprodukt avses den sammanlagda penningssumman för de varor och tjänster som produceras inom ekonomin under en viss tid, vanligen ett år. Bruttonationalproduktens utveckling är den viktigaste indikatorn på ekonomisk tillväxt.

Köpkraftsparitet. Köpkraftspariteten är en valutakurs, som används för att ange förhållandet mellan priserna på en varukorg i två skilda länder. Om priset på en varukorg är t.ex. 25 pund eller 50 dollar är köpkraftspariteten 1 £ = 2 \$. Köpkraftspariteten sammanfaller vanligen inte med den verkliga valutakursen. Köpkraftspariteten mäter penningvärdet i nationalekonomin med utgångspunkt i den mängd varor och tjänster som det är möjligt att skaffa för valutan. På det här sättet får man en mer

detaljerad bild av bruttonationalinkomsten per invånare än om man bara skulle konvertera bruttonationalprodukten eller värdet på bruttonationalinkomsten till t.ex. euro eller US-dollar.

Statistiktabeller:

Tabell 1. Hälsa- och sjukvårdsutgifter efter funktion 1960–2004 i gängse priser, mn €

Tabell 2. Procentandelarna för hälsa- och sjukvårdsutgifter efter funktion 1960–2004

Tabell 3. Hälsa- och sjukvårdsutgifter efter funktion 1975–2004 i 2004 års priser, mn €

Tabell 4. Procentuell ändring i hälsa- och sjukvårdsutgifterna jämfört med året innan

Tabell 5. Finansiering av hälsa- och sjukvårdsutgifterna 1960–2004, %

Tabell 6. Offentliga hälsa- och sjukvårdsutgifter efter funktion 1960–2004 i gängse priser, mn €

Tabell 7. Hälsa- och sjukvårdsutgifterna i förhållande till bruttonationalprodukten i OECD-länderna 1980–2003, %

Tabell 8. Hälsa- och sjukvårdsutgifterna per invånare i OECD-länderna 1990–2003 i köpkraftsparitet, US-dollar

Health Expenditure and Financing 2004

Petri Matveinen
+358 9 3967 2682

Nina Knappe
+358 9 3967 2683

E-mail:
forename.familyname@stakes.fi

Telefax
+358 9 3967 2459

Sosiaali- ja terveysalan
tutkimus- ja
kehittämiskeskus

Forsknings- och utvecklings-
centralen för social- och
hälsovården

National Research and
Development Centre for
Welfare and Health

Puhelin (09) 39 671
Telefon +358 9 396 71
Phone +358 9 396 71

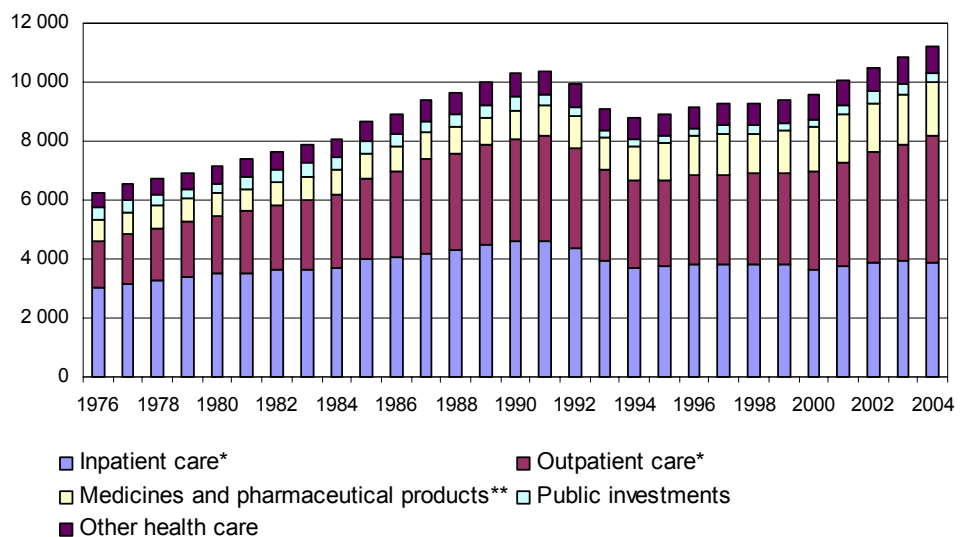
Telefaksi (09) 3967 2459
Telefax +358 9 3967 2459

www.stakes.fi

ISSN 1459-2355 (Internet)
ISSN 1459-2347
(painettu - printed)

In 2004, health expenditure in Finland amounted to EUR 11.2 billion. This was EUR 563 million up on the previous year. In real terms, total expenditure increased by EUR 411 million or 3.8 per cent (Figure 1). Per capita expenditure was EUR 2146, which was 5.0 per cent up on the previous year. Health expenditure increased in nearly all major expenditure categories. In real teams, the greatest increase took place in outpatient care (excluding dental care), with 9.4 per cent.

Figure 1. Health expenditure 1975–2004 in 2004 prices, EUR million €

* The shares of out- and inpatient care in primary and specialised health care have been updated from 2000 onwards.

** Medical devices, environmental health, health care administration and travel expenses reimbursed under National Health Insurance.

Expenditure on outpatient health care totalled EUR 4.3 billion in 2004. This represents 37.9 per cent of total health expenditure. Of outpatient expenditure, dental care accounted for EUR 596 million. Dental care expenditure has increased since the mid-1990s. The increase is due to the fact that the Health Insurance reimbursements of dental costs have been gradually extended to older age groups since 2001 and that the municipalities have been obliged to provide dental examination and care for their inhabitants in these age groups. The increase in dental expenditure in 2003 in particular can be attributed to this reform. In 2004, the increase in dental care expenditure slowed down, being 1.2 per cent. Expenditure on inpatient care in hospitals and health centres totalled EUR 3.9 billion, accounting for 34.8 per cent of total health expenditure.

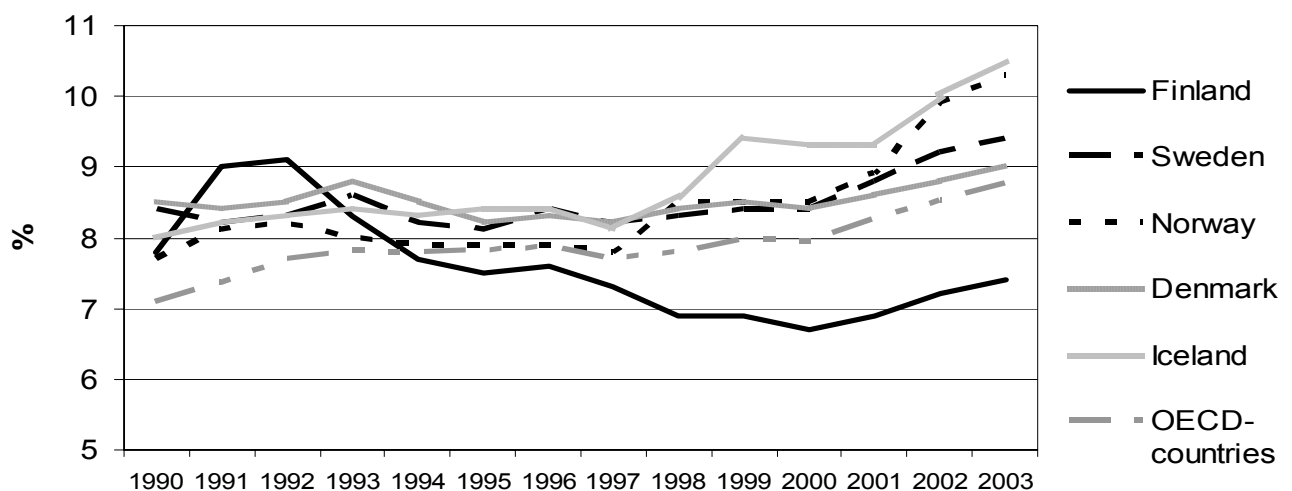
Investment expenditure on primary and specialised health care continued to decrease. Compared with 2003, the decrease was 5.0 per cent.

Medicines and pharmaceutical products accounted in 2004 for 16.3 per cent with EUR 1.8 billion. The increase on the previous year was 5.7 per cent. Medicine expenditure has increased fairly steadily since the early 1980s. As of 1 April 2003, it has been possible to change a medicine prescribed by a doctor or dentist at pharmacies with a less expensive equivalent medicine. However, this legislative reform has failed to curtail the growth of medicine expenditure.

Other expenditure accounted for 11.1 per cent of total health expenditure with EUR 1.3 billion, including medical devices, environmental health, administration, investments in primary and specialised health care and travel expenses reimbursed under National Health Insurance.

In 2004, municipalities were the most important source of financing for health expenditure, accounting for 39.7 per cent of total financing. The state accounted for 19.9 per cent of health care financing. This means that the state's financial share continued to grow. Correspondingly, the contribution of municipalities decreased from 2003. The Social Insurance Institution's share has shown a steady increase since 1990, being 17 per cent in 2004. Public financing accounted for 76.6 per cent. This was 0.4 percentage points more than the previous year. Private financing, in turn, accounted for 23.4 per cent. Households accounted for 18.9 per cent. Other private funding of health expenditure, including employers, relief funds and private insurance institutions, accounted for 4.5 per cent.

Figure 2. Health expenditure as a share of GDP in Finland and other Nordic countries and the OECD average, 1990–2003, %

Health expenditure as a share of GDP was 7.4 per cent in Finland in 2004 (Figure 2). This was 0.1 percentage points more than in the previous year. According to *Health at a Glance*, health expenditure accounted for an average of 8.8 per cent of GDP in the OECD countries in 2003. In international comparison, Finnish health expenditure in relation to GDP is one of the lowest in the OECD countries. This is partly due to the low wage level of health care personnel in Finland. Another factor that helps explain the difference is that there are certain differences in statistical practices between Finland and many OECD countries with regard to expenditure on institutional care for older people. In Finland, this kind of expenditure is included in health expenditure less extensively than in many other OECD countries.

Health Expenditure and Financing Statistics—Contents and definitions

A statistical framework for the National Health Expenditure and Financing Statistics

The statistics compiled by STAKES on health expenditure and financing in Finland are based on a statistical framework created within the Social Insurance Institution in the late 1980s. The framework defines health expenditure as the direct costs of providing and/or using health-care services. The expenditure accounting of public sector services is based on the provision of services. Private sector services and commodities, in turn, are assessed on the basis of the use and financing of services. The costs are estimated as expenses that remain to be paid by health service users or other financiers. The Health Expenditure and Financing Statistics do not include allowances and compensations for income losses.

Breakdown of health expenditure by function

The data for the Health Expenditure and Financing Statistics have been largely collected from other statistics, final accounts and other similar sources. Due to the limitations and shortcomings of the statistical datasets, the statistics are partly based on estimates. In the following, the contents of each expenditure category in the Finnish Health Expenditure and Financing Statistics will be described in detail:

Inpatient care. Inpatient care includes inpatient care in general hospitals, private hospitals and health centres; care at institutions for people with intellectual disabilities; and health-care costs of the Defence Forces, the Prison Service and the Järvenpää Addiction Hospital.

Outpatient care. Outpatient care includes outpatient care at health centres and general hospitals, occupational health care, student health care, private-sector examinations and treatments, and municipal, private-sector and student dental care.

Medicines and pharmaceutical products. This category includes basic refunds and special refunds of medical expenses under the National Health Insurance, and the costs of over-the-counter medicines and other pharmaceutical products.

Medical devices. Medical devices include eyeglasses and prosthetic devices.

Environmental health. Environmental health expenditure by municipalities includes the costs of health supervision, food control and animal health. Other environmental health expenditure includes the operating costs of the National Public Health Institute, the Radiation and Nuclear Safety Authority and the National Agency for Medicines.

Administration. Health-care administration expenditure includes 50% of STAKES' operating costs and of the personnel costs of the social and health departments of State Provincial Offices; health education and supervision costs as determined in the final central government accounts; support paid by the Slot Machine Association to organisations promoting public health; and administrative costs pertaining to reimbursements paid by the Social Insurance Institution for medical expenses.

Public investments. Public investments include investments in primary and specialised health care.

Travel expenses reimbursed under the National Health Insurance. Travel expenses include the cost of travel and patient transportation reimbursed under the National Health Insurance. Up to 31 December 1992, the category includes compensation paid to local authorities for patient transport organised by them, and as of 1 January 1994 compensation paid to the insured for expenses incurred by the use of patient transport in outpatient care.

Health Expenditure and Financing Statistics by source of finance

The National Health Expenditure and Financing Statistics includes the following sources of finance: the state, municipalities, the Social Insurance Institution, employers, households, relief funds, and private insurance institutions. The major sources of finance are specified below.

Contributions by *the state and municipalities* have been estimated through calculations after the 1993 reform of central government transfers to municipalities.

The Social Insurance Institution's contribution consists of reimbursements of medical expenses (medicines, physicians, dental care, private sector examinations and treatment, and travel expenses) and related processing costs, as well as reimbursements paid under occupational health care and student health care.

Employers' contribution primarily consists of their share of occupational health-care financing.

Households' contribution primarily includes hospital care fees, outpatient care fees, including dental care, travel expenses, medicine expenses and the cost of purchasing medical devices.

Relief funds' contribution and private funding consist of a variety of reimbursements of medical expenses and fees for hospital care and outpatient visits.

Other concepts used in the tables

Gross domestic product (GDP). The money value of all final products (goods and services) produced in an economy over a given period of time, usually within a year. GDP development is regarded as the most important indicator of economic growth.

Purchasing Power Parity (PPP). An exchange rate which allows the price of a basket of commodities in two different countries to be calculated in the same currency. Assuming that the price of a basket of commodities is, say, 25 £ or 50 \$, so the PPP is 1 £ = 2 \$. Usually PPP is not the same as the real exchange rate. It can be used for measuring the value of the national economy's currency based on the amount of goods and services that can be bought by it. In this way a more accurate estimate can be provided of the per-capita output of the national economy than by simply calculating the value of GDP or GNP in euros or US dollars, for instance.

Enclosed tables:

Table 1. Health expenditure by function in 1960–2004, current prices, € million

Table 2. Health expenditure by function in 1960–2004, percentages

Table 3. Health expenditure by function in 1975–2004 at 2004 prices, € million

Table 4. Health expenditure, year-on-year percentage change (calculated on fixed prices)

Table 5. Health expenditure by source of finance in 1960–2004, %

Table 6. Health expenditure financed by the public sector by function in 1960–2004, current prices, € million

Table 7. Health expenditure as a share of gross domestic product in OECD countries in 1980–2003, %

Table 8. Health expenditure per capita in OECD countries in 1990–2003, Purchasing Power Parity, US\$

Taulukko 1. Terveysthuoltoen pääryhmittäin 1960–2004 käyvin hinnoin, milj. €

Tabell 1. Hälso- och sjukvårdsutgifter efter funktion 1960–2004 i gängse priser, mn €

Table 1. Health expenditure by function in 1960–2004, current prices, € million

Vuosi	Vuodeosastohoito	Avohoito (pl. hammashoito)	Hammashoito	Lääkkeet ja farmas. tuotteet	Lääkinnälliset laitteet	Ympäristö-terveydenhuolto	Hallinto	Julkiset investoinnit	Matkat	Yhteensä	BKT-suhde, %
År	Slutenvård	Öppenvård (exkl. tandvård)	Tandvård	Läkemedel och farmac. prod.	Medicinsk utrustning	Miljö- och hälsoskydd	Administration	Offentliga investeringar	Resor	Totalt	Andel av BNP, %
Year	Inpatient care	Outpatient care (excl. dental care)	Dental care	Medicines	Medical devices	Environmental health	Administration	Public investments	Travel expenses	Total	Share of GDP, %
1960	46,7	18,0	6,6	18,3	5,5	0,2	1,3	10,4	0,0	107,0	3,9
1961	55,6	19,7	7,3	20,7	6,0	0,2	1,3	10,1	0,0	121,0	3,9
1962	63,0	22,3	8,0	21,6	6,5	0,3	1,2	13,1	0,0	135,9	4,1
1963	73,3	24,6	8,8	23,3	6,9	0,3	1,4	14,5	0,0	153,2	4,3
1964	90,5	29,2	10,6	27,2	8,0	0,4	3,5	13,2	0,3	182,7	4,5
1965	107,1	33,3	12,1	32,7	8,4	0,4	4,3	19,6	2,0	219,9	4,9
1966	122,2	38,5	13,7	34,7	8,9	0,5	4,9	20,8	2,9	247,1	5,1
1967	141,9	47,1	15,6	39,3	9,5	0,8	5,3	31,4	3,9	294,8	5,6
1968	171,9	55,1	19,0	46,1	11,4	1,5	7,5	35,6	4,8	353,0	5,8
1969	195,1	62,8	20,9	50,0	11,9	1,8	7,6	43,2	6,0	399,3	5,8
1970	221,2	70,4	23,7	55,3	12,3	1,7	8,7	38,4	6,9	438,7	5,6
1971	256,7	80,5	28,0	67,3	13,2	2,0	10,4	29,4	8,3	495,9	5,7
1972	297,4	100,6	33,8	79,8	16,5	3,0	12,6	36,3	10,1	590,0	5,9
1973	347,5	127,3	37,5	89,9	19,6	6,4	14,4	47,5	12,4	702,5	5,7
1974	427,5	155,5	51,7	109,0	28,9	8,8	17,1	61,7	17,1	877,4	5,7
1975	540,0	199,2	69,2	132,6	34,4	13,9	20,8	81,8	20,9	1 112,9	6,2
1976	646,3	249,5	76,9	158,0	41,9	15,8	25,7	81,9	26,2	1 322,2	6,5
1977	727,2	290,6	88,5	178,5	47,4	19,6	28,1	92,6	26,9	1 499,4	6,7
1978	789,2	330,7	96,7	195,4	52,1	21,7	30,1	94,9	24,6	1 635,5	6,6
1979	902,0	380,5	107,9	209,1	59,4	24,9	35,6	90,6	25,3	1 835,2	6,4
1980	1 029,6	442,6	126,2	223,4	72,7	27,2	40,1	102,4	29,4	2 093,7	6,3
1981	1 163,0	540,4	144,0	250,6	86,7	30,4	47,7	131,4	36,3	2 430,6	6,5
1982	1 319,7	639,9	165,2	272,8	98,4	34,8	53,6	163,2	40,9	2 788,5	6,6
1983	1 463,2	747,8	185,4	316,2	113,2	38,6	63,0	194,7	43,7	3 165,8	6,7
1984	1 619,5	891,0	214,4	354,0	111,2	46,6	68,3	203,0	44,7	3 552,7	6,7
1985	1 871,1	1 059,6	243,3	394,5	125,7	53,4	80,3	189,2	50,1	4 067,2	7,1
1986	2 021,1	1 183,2	266,9	427,0	142,0	55,7	87,8	191,8	53,4	4 428,9	7,2
1987	2 167,9	1 361,2	292,0	470,2	153,3	65,8	100,9	203,8	58,8	4 873,9	7,3
1988	2 389,0	1 487,3	325,2	512,6	179,4	73,2	116,4	226,3	59,7	5 369,1	7,1
1989	2 710,1	1 687,4	362,5	568,3	194,8	80,4	123,3	249,9	64,9	6 041,5	7,1
1990	3 090,3	1 943,4	401,9	650,7	202,7	101,5	136,5	314,6	69,9	6 911,4	7,7
1991	3 338,0	2 162,3	430,2	747,8	208,9	115,3	151,7	293,6	75,6	7 523,5	8,8
1992	3 272,1	2 147,4	430,1	806,6	212,7	119,8	162,3	238,1	73,0	7 462,1	9,0
1993	2 981,9	1 942,7	411,6	849,3	213,3	78,9	162,2	198,4	73,5	6 911,9	8,2
1994	2 864,0	1 908,4	384,9	907,9	214,4	86,7	160,0	179,8	85,2	6 791,3	7,7
1995	3 001,7	1 978,9	395,7	1 004,9	217,5	92,7	167,6	197,5	92,9	7 149,4	7,5
1996	3 146,5	2 079,8	416,4	1 086,9	225,0	89,2	185,1	206,6	104,4	7 540,0	7,6
1997	3 222,3	2 122,8	422,8	1 156,9	236,3	106,7	174,1	247,4	108,1	7 797,3	7,2
1998	3 297,9	2 220,7	444,8	1 174,4	257,8	107,2	196,4	220,9	112,6	8 032,7	6,9
1999	3 364,0	2 296,3	455,7	1 249,8	304,3	109,1	177,7	232,4	115,4	8 304,7	6,8
2000	3 328,4	2 559,6	475,1	1 351,4	317,1	105,3	182,0	260,1	124,2	8 703,3	6,6
2001	3 531,3	2 790,8	502,5	1 483,1	336,1	108,7	193,5	326,6	132,5	9 405,0	6,7
2002	3 745,0	3 052,7	524,9	1 620,9	349,4	113,4	209,8	359,7	141,8	10 118,5	7,0
2003	3 884,2	3 297,2	580,1	1 706,8	363,0	118,7	225,1	350,8	150,7	10 676,7	7,3
2004	3 908,6	3 659,5	595,5	1 830,4	375,9	126,2	244,6	338,0	161,5	11 240,0	7,4

Taulukko 2. Terveystuolotojenojen pöäryhmien prosenttiosuudet 1960–2004

Tabell 2. Procentandelarna för hälso- och sjukvårdsutgifter efter funktion 1960–2004

Table 2. Health expenditure by function in 1960–2004, percentages

Vuosi	Vuodeosastoheit	Avohoit (pl. hammashoit)	Hammashoit	Läkkeet ja farmas. tuotteet	Läkinälliset laitteet	Ympäristö-terveydenhuolto	Hallinto	Julkiset investoinnit	Matkat	Yhteensä
Är	Slutenvård	Öppenvård (exkl. tandvård)	Tandvård	Läkemedel och farmac. prod.	Medicinsk utrustning	Miljö- och hälsoskydd	Administration	Öffentliga investeringar	Resor	Totalt
Year	Inpatient care	Outpatient care (excl. dental care)	Dental care	Medicines	Medical devices	Environmental health	Administration	Public investments	Travel expenses	Total
1960	43,7	16,8	6,2	17,1	5,2	0,2	1,2	9,7	0,0	100,0
1961	46,0	16,3	6,0	17,1	5,0	0,2	1,1	8,3	0,0	100,0
1962	46,4	16,4	5,9	15,9	4,8	0,2	0,9	9,7	0,0	100,0
1963	47,8	16,1	5,7	15,2	4,5	0,2	0,9	9,5	0,0	100,0
1964	49,5	16,0	5,8	14,9	4,4	0,2	1,9	7,2	0,2	100,0
1965	48,7	15,1	5,5	14,9	3,8	0,2	2,0	8,9	0,9	100,0
1966	49,5	15,6	5,5	14,0	3,6	0,2	2,0	8,4	1,2	100,0
1967	48,1	16,0	5,3	13,3	3,2	0,3	1,8	10,7	1,3	100,0
1968	48,7	15,6	5,4	13,1	3,2	0,4	2,1	10,1	1,4	100,0
1969	48,9	15,7	5,2	12,5	3,0	0,5	1,9	10,8	1,5	100,0
1970	50,4	16,0	5,4	12,6	2,8	0,4	2,0	8,7	1,6	100,0
1971	51,8	16,2	5,6	13,6	2,7	0,4	2,1	5,9	1,7	100,0
1972	50,4	17,0	5,7	13,5	2,8	0,5	2,1	6,2	1,7	100,0
1973	49,5	18,1	5,3	12,8	2,8	0,9	2,1	6,8	1,8	100,0
1974	48,7	17,7	5,9	12,4	3,3	1,0	2,0	7,0	1,9	100,0
1975	48,5	17,9	6,2	11,9	3,1	1,3	1,9	7,4	1,9	100,0
1976	48,9	18,9	5,8	12,0	3,2	1,2	1,9	6,2	2,0	100,0
1977	48,5	19,4	5,9	11,9	3,2	1,3	1,9	6,2	1,8	100,0
1978	48,3	20,2	5,9	11,9	3,2	1,3	1,8	5,8	1,5	100,0
1979	49,1	20,7	5,9	11,4	3,2	1,4	1,9	4,9	1,4	100,0
1980	49,2	21,1	6,0	10,7	3,5	1,3	1,9	4,9	1,4	100,0
1981	47,8	22,2	5,9	10,3	3,6	1,3	2,0	5,4	1,5	100,0
1982	47,3	22,9	5,9	9,8	3,5	1,2	1,9	5,9	1,5	100,0
1983	46,2	23,6	5,9	10,0	3,6	1,2	2,0	6,2	1,4	100,0
1984	45,6	25,1	6,0	10,0	3,1	1,3	1,9	5,7	1,3	100,0
1985	46,0	26,1	6,0	9,7	3,1	1,3	2,0	4,7	1,2	100,0
1986	45,6	26,7	6,0	9,6	3,2	1,3	2,0	4,3	1,2	100,0
1987	44,5	27,9	6,0	9,6	3,1	1,4	2,1	4,2	1,2	100,0
1988	44,5	27,7	6,1	9,5	3,3	1,4	2,2	4,2	1,1	100,0
1989	44,9	27,9	6,0	9,4	3,2	1,3	2,0	4,1	1,1	100,0
1990	44,7	28,1	5,8	9,4	2,9	1,5	2,0	4,6	1,0	100,0
1991	44,4	28,7	5,7	9,9	2,8	1,5	2,0	3,9	1,0	100,0
1992	43,9	28,8	5,8	10,8	2,8	1,6	2,2	3,2	1,0	100,0
1993	43,1	28,1	6,0	12,3	3,1	1,1	2,3	2,9	1,1	100,0
1994	42,2	28,1	5,7	13,4	3,2	1,3	2,4	2,6	1,3	100,0
1995	42,0	27,7	5,5	14,1	3,0	1,3	2,3	2,8	1,3	100,0
1996	41,7	27,6	5,5	14,4	3,0	1,2	2,5	2,7	1,4	100,0
1997	41,3	27,2	5,4	14,8	3,0	1,4	2,2	3,2	1,4	100,0
1998	41,1	27,6	5,5	14,6	3,2	1,3	2,4	2,8	1,4	100,0
1999	40,5	27,7	5,5	15,0	3,7	1,3	2,1	2,8	1,4	100,0
2000	38,2	29,4	5,5	15,5	3,6	1,2	2,1	3,0	1,4	100,0
2001	37,5	29,7	5,3	15,8	3,6	1,2	2,1	3,5	1,4	100,0
2002	37,0	30,2	5,2	16,0	3,5	1,1	2,1	3,6	1,4	100,0
2003	36,4	30,9	5,4	16,0	3,4	1,1	2,1	3,3	1,4	100,0
2004	34,8	32,6	5,3	16,3	3,3	1,1	2,2	3,0	1,4	100,0

Taulukko 3. Terveysthuoltomenot pääryhmittäin 1975–2004 vuoden 2004 hinnoin, milj. €

Tabell 3. Hälso- och sjukvårdsutgifter efter funktion 1975–2004 i 2004 års priser, mn €

Table 3. Health expenditure by function in 1975–2004 at 2004 prices, € million

Vuosi	Vuodeosastohoito	Avohoito (pl. hammashoito)	Hammashoito	Lääkkeet ja farmas. tuotteet	Lääkinnälliset laitteet	Ympäristö-terveydenhuolto	Hallinto	Julkiset investoinnit	Matkat	Yhteensä
År	Slutenvård	Öppenvård (exkl. tandvård)	Tandvård	Läkemedel och farmac. prod.	Medicinsk utrustning	Miljö- och hälsoskydd	Administration	Offentliga investeringar	Resor	Totalt
Year	Inpatient care	Outpatient care (excl. dental care)	Dental care	Medicines	Medical devices	Environmental health care	Administration	Public investments	Travel expenses	Total
1975	2 936,2	1 083,1	376,3	721,0	187,0	75,6	113,1	444,8	113,6	6 051,2
1976	3 053,4	1 178,7	363,3	746,5	198,0	74,6	121,4	386,9	123,8	6 246,7
1977	3 168,1	1 266,0	385,6	777,6	206,5	85,4	122,4	403,4	117,2	6 532,2
1978	3 245,3	1 359,9	397,6	803,5	214,2	89,2	123,8	390,2	101,2	6 725,5
1979	3 406,1	1 436,8	407,5	789,6	224,3	94,0	134,4	342,1	95,5	6 930,1
1980	3 513,5	1 510,4	430,7	762,4	248,1	92,8	136,8	349,4	100,3	7 144,8
1981	3 542,3	1 646,0	438,6	763,3	264,1	92,6	145,3	400,2	110,6	7 403,2
1982	3 624,9	1 757,7	453,8	749,3	270,3	95,6	147,2	448,3	112,3	7 659,4
1983	3 651,1	1 866,0	462,6	789,0	282,5	96,3	157,2	485,8	109,0	7 899,6
1984	3 686,4	2 028,1	488,0	805,8	253,1	106,1	155,5	462,1	101,7	8 086,8
1985	3 978,0	2 252,7	517,3	838,7	267,2	113,5	170,7	402,2	106,5	8 646,9
1986	4 065,1	2 379,8	536,8	858,8	285,6	112,0	176,6	385,8	107,4	8 908,1
1987	4 182,4	2 626,1	563,3	907,1	295,7	126,9	194,7	393,2	113,4	9 402,8
1988	4 297,0	2 675,1	584,9	922,0	322,7	131,7	209,4	407,0	107,4	9 657,1
1989	4 476,8	2 787,4	598,8	938,8	321,8	132,8	203,7	412,8	107,2	9 980,0
1990	4 597,6	2 891,3	597,9	968,1	301,6	151,0	203,1	468,0	104,0	10 282,5
1991	4 596,2	2 977,4	592,4	1 029,7	287,6	158,8	208,9	404,3	104,1	10 359,4
1992	4 356,0	2 858,7	572,6	1 073,8	283,2	159,5	216,1	317,0	97,2	9 933,9
1993	3 920,5	2 554,2	541,2	1 116,6	280,4	103,7	213,3	260,9	96,6	9 087,6
1994	3 699,2	2 464,9	497,1	1 172,7	276,9	112,0	206,7	232,2	110,0	8 771,8
1995	3 734,1	2 461,8	492,3	1 250,1	270,6	115,3	208,5	245,7	115,6	8 893,9
1996	3 811,7	2 519,5	504,4	1 316,7	272,6	108,1	224,2	250,3	126,5	9 133,9
1997	3 829,3	2 522,7	502,4	1 374,8	280,8	126,8	206,9	294,0	128,5	9 266,1
1998	3 818,8	2 571,5	515,1	1 359,9	298,5	124,1	227,4	255,8	130,4	9 301,5
1999	3 816,4	2 605,1	517,0	1 417,9	345,2	123,8	201,6	263,7	130,9	9 421,4
2000	3 655,1	2 810,8	521,8	1 484,0	348,2	115,6	199,9	285,6	136,4	9 557,4
2001	3 774,5	2 983,0	537,1	1 585,3	359,3	116,2	206,8	349,1	141,6	10 052,8
2002	3 891,4	3 172,1	545,4	1 684,3	363,1	117,8	218,0	373,8	147,3	10 514,1
2003	3 939,8	3 344,4	588,4	1 731,2	368,2	120,4	228,3	355,8	152,9	10 829,5
2004	3 908,6	3 659,5	595,5	1 830,4	375,9	126,2	244,6	338,0	161,5	11 240,0

Taulukko 4. Terveysthuoltomenojen muutosprosentti edellisestä vuodesta (kiinteistä hinnoista laskettuna)

Tabell 4. Procentuell ändring i hälso- och sjukvårdsutgifterna jämfört med året innan

Table 4. Health expenditure, year-on-year percentage change (calculated on fixed prices)

Vuosi	Vuodeosastohoito	Avohoito (pl.hammashoito)	Hammashoito	Lääkkeet ja farmas. tuotteet	Lääkinnälliset laitteet	Ympäristö- terveydenhuolto	Hallinto	Julkiset investoinnit	Matkat	Yhteensä
År	Slutenvård	Öppenvård (exkl. tandvård)	Tandvård	Läkemedel och farmac. prod.	Medicinsk utrustning	Miljö- och hälsoskydd	Administration	Offentliga investeringar	Resor	Totalt
Year	Inpatient care	Outpatient care (excl. dental care)	Dental care	Medicines	Medical devices	Environmental health	Administration	Public investments	Travel expenses	Total
1975	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
1976	4,0	8,8	-3,4	3,5	5,8	-1,2	7,4	-13,0	8,9	3,2
1977	3,8	7,4	6,1	4,2	4,3	14,4	0,8	4,3	-5,3	4,6
1978	2,4	7,4	3,1	3,3	3,8	4,5	1,1	-3,3	-13,7	3,0
1979	5,0	5,7	2,5	-1,7	4,7	5,4	8,6	-12,3	-5,6	3,0
1980	3,2	5,1	5,7	-3,5	10,6	-1,3	1,8	2,1	5,0	3,1
1981	0,8	9,0	1,8	0,1	6,4	-0,2	6,2	14,5	10,2	3,6
1982	2,3	6,8	3,5	-1,8	2,4	3,2	1,3	12,0	1,6	3,5
1983	0,7	6,2	2,0	5,3	4,5	0,8	6,8	8,4	-2,9	3,1
1984	1,0	8,7	5,5	2,1	-10,4	10,1	-1,1	-4,9	-6,7	2,4
1985	7,9	11,1	6,0	4,1	5,6	7,0	9,8	-12,9	4,7	6,9
1986	2,2	5,6	3,8	2,4	6,9	-1,3	3,4	-4,1	0,8	3,0
1987	2,9	10,3	4,9	5,6	3,5	13,3	10,2	1,9	5,6	5,6
1988	2,7	1,9	3,8	1,6	9,1	3,7	7,6	3,5	-5,3	2,7
1989	4,2	4,2	2,4	1,8	-0,3	0,9	-2,7	1,4	-0,2	3,3
1990	2,7	3,7	-0,1	3,1	-6,3	13,7	-0,3	13,4	-3,0	3,0
1991	0,0	3,0	-0,9	6,4	-4,6	5,1	2,9	-13,6	0,1	0,7
1992	-5,2	-4,0	-3,3	4,3	-1,6	0,5	3,4	-21,6	-6,6	-4,1
1993	-10,0	-10,7	-5,5	4,0	-1,0	-35,0	-1,3	-17,7	-0,6	-8,5
1994	-5,6	-3,5	-8,1	5,0	-1,3	7,9	-3,1	-11,0	13,9	-3,5
1995	0,9	-0,1	-1,0	6,6	-2,3	3,0	0,9	5,8	5,0	1,4
1996	2,1	2,3	2,5	5,3	0,7	-6,3	7,5	1,9	9,4	2,7
1997	0,5	0,1	-0,4	4,4	3,0	17,3	-7,7	17,5	1,6	1,4
1998	-0,3	1,9	2,5	-1,1	6,3	-2,1	9,9	-13,0	1,5	0,4
1999	-0,1	1,3	0,4	4,3	15,6	-0,3	-11,4	3,1	0,4	1,3
2000	-4,2	7,9	0,9	4,7	0,9	-6,6	-0,9	8,3	4,2	1,4
2001	3,3	6,1	2,9	6,8	3,2	0,5	3,5	22,2	3,8	5,2
2002	3,1	6,3	1,5	6,2	1,1	1,4	5,4	7,1	4,0	4,6
2003	1,2	5,4	7,9	2,8	1,4	2,2	4,7	-4,8	3,7	3,0
2004	-0,8	9,4	1,2	5,7	2,1	4,8	7,1	-5,0	5,7	3,8

Taulukko 5. Terveysthuoltojen rahoitus 1960–2004, %
 Tabell 5. Finansiering av hälso- och sjukvårdsutgifterna 1960–2004, %
 Table 5. Health expenditure by source of finance in 1960–2004, %

Vuosi År Year	Julkinen rahoitus Offentlig finansiering Public financing				Yksityinen rahoitus Privat finansiering Private financing					Yhteensä Totalt Total
	Valtio Staten State	Kunnat Kommuner Municipalities	Kela Folkpensions- anstalten Social Insurance Institution	Yhteensä Totalt Total	Työnantajat Arbetsgivare Employers	Sairaus- kassat Sjukfunders Relief funds	Yksityinen vakuutus Privat försäkring Private insurance	Kotitaloudet Hushåll Households	Yhteensä Totalt Total	
1960	27,9	30,1	0,0	58,0	1,3	1,2	1,1	38,5	42,0	100,0
1961	29,7	28,3	0,0	58,1	1,3	1,2	1,3	38,3	41,9	100,0
1962	30,2	29,8	0,0	59,9	1,2	1,1	1,2	36,5	40,1	100,0
1963	30,4	31,1	0,0	61,5	1,2	1,1	1,2	35,0	38,5	100,0
1964	30,8	30,3	2,0	63,1	1,1	0,9	1,2	33,7	36,9	100,0
1965	30,1	31,7	6,1	67,9	0,9	0,7	1,1	29,4	32,1	100,0
1966	30,7	31,8	6,6	69,1	1,0	0,7	1,2	28,0	30,9	100,0
1967	31,3	32,3	9,6	73,3	0,7	0,6	1,1	24,3	26,7	100,0
1968	33,3	30,5	9,9	73,6	0,8	0,5	1,1	23,9	26,4	100,0
1969	33,3	32,4	10,0	75,7	0,7	0,5	1,1	22,0	24,3	100,0
1970	32,6	32,3	10,6	75,5	0,7	0,6	1,2	22,0	24,5	100,0
1971	31,9	30,9	11,5	74,3	0,8	0,6	1,2	23,1	25,7	100,0
1972	34,6	27,7	12,4	74,7	0,9	0,6	1,1	22,7	25,3	100,0
1973	35,3	29,1	12,5	76,9	1,1	0,6	1,0	20,4	23,1	100,0
1974	36,1	29,0	12,9	78,0	1,2	0,6	0,9	19,3	22,0	100,0
1975	37,0	29,6	12,6	79,1	1,3	0,6	0,8	18,2	20,9	100,0
1976	37,0	28,7	13,3	79,0	1,3	0,6	0,8	18,4	21,0	100,0
1977	37,5	28,5	13,4	79,3	1,2	0,6	0,7	18,1	20,7	100,0
1978	36,9	29,1	12,6	78,6	1,2	0,6	0,8	18,8	21,4	100,0
1979	37,4	29,0	12,6	79,0	1,2	0,6	0,8	18,4	21,0	100,0
1980	38,2	28,9	12,4	79,6	1,2	0,6	0,8	17,8	20,4	100,0
1981	38,2	29,0	12,8	80,0	1,2	0,6	0,8	17,3	20,0	100,0
1982	39,2	30,0	11,2	80,3	1,2	0,6	0,8	17,0	19,7	100,0
1983	39,0	29,9	10,5	79,4	1,2	0,6	0,9	17,9	20,6	100,0
1984	34,5	33,9	10,3	78,7	1,4	0,7	1,0	18,2	21,3	100,0
1985	34,0	34,7	10,2	78,9	1,3	0,7	1,2	18,0	21,1	100,0
1986	34,1	34,8	10,8	79,7	1,3	0,6	1,3	17,1	20,3	100,0
1987	34,3	34,7	11,0	80,0	1,3	0,6	1,3	16,8	20,0	100,0
1988	34,3	34,9	10,6	79,8	1,4	0,5	1,5	16,8	20,2	100,0
1989	35,2	34,2	10,5	79,9	1,5	0,5	1,6	16,6	20,1	100,0
1990	35,6	34,7	10,6	80,9	1,4	0,5	1,7	15,6	19,2	100,0
1991	35,5	34,5	11,1	81,0	1,4	0,5	1,5	15,7	19,0	100,0
1992	35,2	33,3	11,1	79,5	1,5	0,4	2,0	16,6	20,5	100,0
1993	31,7	32,2	12,1	76,0	1,3	0,5	2,1	20,1	23,9	100,0
1994	30,4	31,9	13,1	75,4	1,6	0,4	2,1	20,5	24,5	100,0
1995	28,4	33,8	13,4	75,6	1,5	0,4	2,0	20,5	24,4	100,0
1996	24,1	37,8	13,9	75,8	1,6	0,5	1,9	20,3	24,2	100,0
1997	20,6	41,2	14,2	76,0	1,6	0,5	2,2	19,7	23,9	100,0
1998	18,9	42,5	14,8	76,2	1,7	0,5	2,2	19,4	23,7	100,0
1999	18,0	42,4	14,9	75,3	1,7	0,5	2,2	20,3	24,7	100,0
2000	18,4	41,3	15,4	75,1	1,9	0,5	2,1	20,4	24,9	100,0
2001	17,8	42,3	15,8	75,9	1,9	0,5	2,0	19,7	24,1	100,0
2002	17,8	42,2	16,1	76,1	2,0	0,5	2,0	19,5	23,9	100,0
2003	18,3	41,3	16,5	76,2	2,0	0,4	2,0	19,4	23,8	100,0
2004	19,9	39,7	17,0	76,6	2,1	0,4	1,9	18,9	23,4	100,0

Taulukko 6. Julkisen sektorin rahoittamat terveydenhuoltomenot pääryhmittäin 1960–2004 käyvin hinnoin, milj€

Tabell 6. Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter efter funktion 1960–2004 i gängse priser, mn €

Table 6. Health expenditure financed by the public sector by function, 1960–2004, current prices, € million

Vuosi	Vuodeosastohoito	Avohoito (pl.hammashoito)	Hammashoito	Lääkkeet ja farmas. tuotteet	Lääkinnälliset laitteet	Ympäristö- terveydenhuolto	Hallinto	Julkiset investoinnit	Matkat	Yhteensä
År	Slutenvård	Öppenvård (exkl. tandvård)	Tandvård	Läkemedel och farmac. prod.	Medicinsk utrustning	Miljö- och hälsoskydd	Administration	Offentliga investeringar	Resor	Totalt
Year	Inpatient care	Outpatient care (excl. dental care)	Dental care	Medicines	Medical devices	Environmental health	Administration	Public investments	Travel expenses	Total
1960	35,0	8,9	1,8	0,0	0,3	0,2	1,3	10,4	0,0	57,9
1961	43,4	9,5	1,4	0,0	0,3	0,2	1,3	10,1	0,0	66,2
1962	50,4	10,7	1,5	0,0	0,3	0,3	1,2	13,1	0,0	77,5
1963	59,7	12,1	1,7	0,0	0,3	0,3	1,4	14,5	0,0	90,0
1964	75,0	14,9	1,8	1,6	0,4	0,4	3,5	13,2	0,2	110,9
1965	90,2	18,9	2,6	7,2	0,4	0,4	4,3	19,6	1,5	145,1
1966	104,9	21,6	2,9	8,3	0,5	0,5	4,9	20,8	2,1	166,5
1967	124,0	33,1	3,1	10,6	0,5	0,8	5,3	31,4	2,9	211,7
1968	148,0	38,7	3,9	13,9	0,4	1,5	7,5	35,6	3,5	252,9
1969	172,8	44,4	3,9	15,7	0,4	1,8	7,6	43,2	4,4	294,2
1970	196,4	49,5	4,7	18,6	0,5	1,7	8,7	38,4	5,1	323,7
1971	227,4	54,8	5,8	23,9	0,6	2,0	10,4	29,4	6,2	360,6
1972	264,0	71,5	7,4	30,6	0,8	3,0	12,6	36,3	7,8	433,9
1973	314,8	94,6	9,2	37,1	1,1	6,4	14,4	47,5	9,6	534,6
1974	391,1	117,3	18,7	49,0	1,5	8,8	17,1	61,7	13,8	679,1
1975	500,4	149,5	28,2	61,7	1,5	13,9	20,8	81,8	17,2	875,1
1976	587,1	198,6	29,3	73,1	2,8	15,8	25,7	81,9	21,1	1 035,2
1977	666,9	231,3	33,6	82,4	3,2	19,6	28,1	92,6	23,1	1 180,8
1978	715,8	265,1	36,4	87,3	4,2	21,7	30,1	94,9	18,8	1 274,4
1979	816,6	308,1	41,0	94,3	5,6	24,9	35,6	90,6	19,6	1 436,3
1980	941,6	360,2	48,5	104,3	7,2	27,2	40,1	102,4	23,0	1 654,5
1981	1 064,9	450,1	55,8	117,6	9,4	30,4	47,7	131,4	29,3	1 936,6
1982	1 205,6	536,3	65,0	128,0	11,1	34,8	53,6	163,2	33,3	2 231,0
1983	1 329,4	618,0	69,7	143,4	13,5	38,6	63,0	194,7	33,5	2 503,8
1984	1 473,7	725,4	80,5	157,5	..	46,6	68,3	203,0	34,0	2 789,1
1985	1 700,1	864,8	94,6	175,6	..	53,4	80,3	189,2	39,7	3 197,7
1986	1 859,5	970,5	112,5	191,1	..	55,7	87,8	191,8	42,5	3 511,5
1987	2 003,3	1 117,2	123,7	216,2	..	65,8	100,9	203,8	47,4	3 878,4
1988	2 215,3	1 207,0	141,8	236,1	..	73,2	116,4	226,3	47,4	4 263,6
1989	2 512,8	1 381,8	163,4	266,5	..	80,4	123,3	249,9	52,9	4 830,9
1990	2 875,6	1 601,8	196,8	308,2	..	101,5	136,5	314,6	57,2	5 592,1
1991	3 115,6	1 786,5	216,1	357,6	..	115,3	151,7	293,6	62,8	6 099,2
1992	3 021,6	1 759,1	212,8	366,1	..	119,8	162,3	238,1	59,9	5 939,7
1993	2 721,4	1 478,3	182,3	376,0	..	78,9	162,2	198,4	60,3	5 257,9
1994	2 599,8	1 450,5	162,2	413,7	..	86,7	160,0	179,8	71,5	5 124,1
1995	2 736,0	1 512,3	162,6	455,3	..	92,7	167,6	197,5	78,8	5 402,7
1996	2 873,6	1 599,8	166,7	504,8	..	89,2	185,1	206,6	88,9	5 714,6
1997	2 960,0	1 631,0	166,9	553,1	..	106,7	174,1	247,4	92,4	5 931,5
1998	3 040,7	1 720,1	179,8	564,9	..	107,2	196,4	220,9	96,6	6 126,6
1999	3 088,8	1 761,7	173,8	611,3	..	109,1	177,7	232,4	99,2	6 253,9
2000	3 053,7	1 974,3	177,2	677,8	..	105,3	182,0	260,1	107,6	6 538,0
2001	3 259,2	2 156,1	209,9	768,1	..	108,7	193,5	326,6	114,1	7 136,2
2002	3 466,6	2 348,3	224,5	859,3	..	113,4	209,8	359,7	122,3	7 703,9
2003	3 606,2	2 520,2	262,0	917,3	..	118,7	225,1	350,8	130,7	8 131,0
2004	3 647,7	2 815,6	271,6	1 024,5	..	126,2	244,6	338,0	140,8	8 608,9

Taulukko 7. Terveysthuoltomenot suhteessa bruttokansantuotteeseen OECD-maissa 1980–2003, %

Tabell 7. Hälso- och sjukvårdsutgifterna i förhållande till bruttonationalprodukten i OECD-länderna 1980–2003, %

Table 7. Health expenditure as a share of gross domestic product in OECD countries in 1980–2003, %

	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Australia/Australien/Australia	7,0	7,0	7,2	7,3	7,2	7,4	7,6	7,4	7,3	7,4	7,8	8,0	8,1	8,2	8,2	8,2	8,4	8,5	8,6	8,8	9,0	9,1	9,3	..	..
Itävalta/Österrike/Austria	7,6	6,7	6,6	6,4	6,5	6,6	6,9	7,0	7,0	7,2	7,1	7,1	7,5	7,9	7,9	8,2	8,3	7,6	7,7	7,8	7,5	7,4	7,5	7,5	..
Belgia/Belgien/Belgium	6,4	6,9	7,1	7,3	7,1	7,2	7,3	7,5	7,5	7,4	7,8	8,0	8,1	7,9	8,7	8,9	8,6	8,6	8,7	8,7	8,7	8,8	9,1	9,6	..
Kanada/Kanada/Canada	7,1	7,3	8,1	8,3	8,2	8,2	8,5	8,4	8,3	8,6	9,0	9,7	10,0	9,9	9,5	9,2	9,0	8,9	9,2	9,0	8,9	9,4	9,6	9,9	..
Tšekin tasavalta/Tjeckiska republiken/Czech Republic	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	5,0	5,2	5,4	7,2	7,3	7,3	7,1	7,1	7,1	7,1	6,6	6,9	7,2	7,5	..
Tanska/Danmark/Denmark	9,1	9,3	9,3	9,0	8,7	8,7	8,3	8,6	8,8	8,6	8,5	8,4	8,5	8,8	8,5	8,2	8,3	8,2	8,4	8,5	8,4	8,6	8,8	9	..
Suomi/Finland/Finland	6,4	6,5	6,7	6,8	6,8	7,2	7,3	7,4	7,2	7,3	7,8	9,0	9,1	8,3	7,7	7,5	7,6	7,3	6,9	6,9	6,7	6,9	7,2	7,4	7,5
Ranska/Frankrike/France	7,1	..	..	..	..	8,2	..	..	..	..	8,6	8,8	9,0	9,4	9,4	9,5	9,5	9,4	9,3	9,3	9,3	9,4	9,7	10,1	..
Saksa/Tyskland/Germany	8,7	9,0	8,9	8,8	8,9	9,0	8,9	9,0	9,1	8,6	8,5	..	9,9	9,9	10,2	10,6	10,9	10,7	10,6	10,6	10,6	10,8	10,9	11,1	..
Kreikka/Grekland/Greece	6,6	..	..	..	..	..	..	7,4	6,6	7,3	7,4	7,2	7,9	8,8	9,7	9,6	9,6	9,4	9,6	9,9	10,2	9,8	9,9	..	..
Unkari/Ungern/Hungary	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	7,1	7,7	7,7	8,3	7,5	7,2	7,0	7,3	7,4	7,1	7,4	7,8	8,4	..
Islanti/Island/Iceland	6,2	6,4	6,7	7,3	6,9	7,3	7,7	7,9	8,5	8,5	8,0	8,2	8,3	8,4	8,3	8,4	8,4	8,1	8,6	9,4	9,3	9,3	10,0	10,5	..
Irlanti/Irland/Ireland	8,4	8,0	7,8	7,9	7,5	7,6	7,4	7,2	6,8	6,4	6,1	6,5	7,1	7,0	7,0	6,8	6,6	6,4	6,2	6,3	6,3	6,9	7,3	7,4	..
Italia/Italien/Italy	..	..	..	..	..	..	..	..	7,7	7,7	8,0	8,3	8,4	8,1	7,8	7,4	7,5	7,7	7,7	7,8	8,1	8,2	8,4	8,4	..
Japani/Japan/Japan	6,5	6,6	6,7	6,8	6,6	6,7	6,6	6,6	6,3	6,1	5,9	6,0	6,2	6,5	6,7	6,8	7,0	6,9	7,2	7,4	7,6	7,8	7,9	..	..
Korea/Korea/Korea	..	..	4,2	4,1	3,9	3,9	3,7	3,6	3,8	4,2	4,2	4,1	4,2	4,3	4,1	4,1	4,2	4,3	4,4	4,7	4,7	5,4	5,3	5,6	..
Luxemburg/Luxemburg/Luxembourg	5,9	6,2	6,0	5,9	5,8	5,9	5,8	6,3	6,1	5,9	6,1	5,9	6,2	6,2	6,1	6,4	6,4	5,9	5,8	6,2	6,0	6,5	7,2	6,9	..
Meksiko/Mexiko/Mexico	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	4,8	5,2	5,6	5,8	5,8	5,6	5,1	5,3	5,4	5,6	5,6	6,0	6,0	6,2	..
Alankomaat/Nederländerna/Netherlands	7,5	7,7	7,9	7,8	7,5	7,4	7,5	7,6	7,7	8,0	8,0	8,2	8,4	8,6	8,4	8,4	8,3	8,2	8,1	8,2	8,3	8,7	9,3	9,8	..
Uusi-Seelanti/Nya Zeeland/New Zealand	5,9	5,8	6,0	5,9	5,6	5,2	5,2	5,8	6,4	6,5	6,9	7,4	7,5	7,2	7,2	7,2	7,2	7,4	7,9	7,8	7,8	7,9	8,2	8,1	..
Norja/Norge/Norway	7,0	6,7	6,9	7,1	6,7	6,6	7,2	7,6	7,8	7,7	7,7	8,1	8,2	8,0	7,9	7,9	7,9	7,8	8,5	8,5	8,5	8,9	9,9	10,3	..
Puola/Polen/Poland	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	4,9	6,1	6,2	5,9	5,6	5,6	6,0	5,7	6,0	5,9	5,7	6,0	6,6	6,5	..
Portugali/Portugal/Portugal	5,6	5,9	5,9	5,6	5,6	6,0	6,7	6,5	6,7	6,2	6,2	6,8	7,0	7,3	7,3	8,2	8,4	8,5	8,4	8,7	9,2	9,4	9,3	9,6	..
Slovakian tasavalta/Slovakiska republiken/Slovak Republic	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	5,8	5,7	5,8	5,5	5,6	5,7	5,9	..
Espanja/Spain/Spain	5,4	5,6	5,7	5,8	5,6	5,5	5,4	5,5	6,1	6,3	6,7	6,9	7,2	7,5	7,4	7,6	7,6	7,5	7,5	7,5	7,4	7,5	7,6	7,7	..
Ruotsi/Sverige/Sweden	9,1	9,2	9,3	9,2	9,0	8,7	8,4	8,4	8,3	8,4	8,4	8,2	8,3	8,6	8,2	8,1	8,4	8,2	8,3	8,4	8,4	8,8	9,2	9,4	..
Sveitsi/Schweiz/Switzerland	7,3	7,4	7,6	8,0	7,7	7,7	8,0	8,2	8,3	8,3	8,3	8,9	9,3	9,4	9,5	9,7	10,1	10,2	10,3	10,5	10,4	10,9	11,1	11,5	..
Turkki/Turkiet/Turkey	3,3	3,6	2,9	3,0	2,9	2,2	2,7	2,8	3,1	3,4	3,6	3,8	3,8	3,7	3,6	3,4	3,9	4,2	4,8	6,4	6,6	7,5	7,2	7,4	..
Iso-Britannia/Storbritannien/United Kingdom	5,6	5,9	5,8	6,0	6,0	5,9	5,9	6,0	5,9	5,9	6,0	6,5	6,9	6,9	7,0	7,0	7,0	6,8	6,9	7,2	7,3	7,5	7,7	..	..
Yhdysvallat/Förenta Staterna/United States	8,7	9,0	9,8	9,9	9,8	10,0	10,2	10,4	10,8	11,2	11,9	12,6	13,0	13,3	13,2	13,3	13,2	13,0	13,0	13,0	13,1	13,8	14,6	15	..

Lähde: OECD HEALTH DATA 2005, October 05

Källa: OECD HEALTH DATA 2005, October 05

Source: OECD HEALTH DATA 2005, October 05

Taulukko 8. Terveysthuoltomenot asukasta kohden OECD-maissa 1990–2003 ostovoimapariteetilla tarkasteltuna, US\$

Tabell 8. Hälso- och sjukvårdsutgifterna per invånare i OECD-länderna 1990–2003 i köpkraftsparitet, US-dollar

Table 8. Health expenditure per capita in OECD countries in 1990–2003, Purchasing Power Parity, US\$

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Australia /Australien/ <i>Australia</i>	1300	1379	1455	1540	1626	1737	1846	1948	2077	2231	2403	2521	2699	..	..
Itävalta /Österrike/ <i>Austria</i>	1344	1419	1551	1674	1739	1865	1986	1848	1953	2069	2161	2163	2236	2302	..
Belgia /Belgien/ <i>Belgium</i>	1340	1460	1547	1595	1632	1882	1981	1967	2041	2139	2279	2424	2607	2827	..
Kanada /Kanada/ <i>Canada</i>	1714	1855	1959	2002	2039	2044	2039	2130	2291	2400	2502	2709	2843	3001	3094
Tšekin tasavalta /Tjeckiska republiken/ <i>Czech Republic</i>	553	534	564	762	811	876	910	914	918	932	962	1063	1187	1298	..
Tanska /Danmark/ <i>Denmark</i>	1554	1603	1660	1757	1834	1843	1949	2028	2141	2297	2382	2556	2655	2763	..
Suomi /Finland/ <i>Finland</i>	1414	1547	1542	1421	1390	1428	1517	1580	1607	1641	1718	1857	2013	2118	..
Ranska /Frankrike/ <i>France</i>	1555	1668	1769	1866	1937	2025	2091	2163	2231	2306	2456	2617	2762	2903	..
Saksa /Tyskland/ <i>Germany</i>	1729	..	1962	1988	2106	2263	2410	2416	2470	2563	2671	2784	2916	2996	..
Kreikka /Grekland/ <i>Greece</i>	838	873	971	1092	1224	1269	1317	1367	1428	1517	1617	1756	1854	2011	..
Unkari /Ungern/ <i>Hungary</i>	..	583	622	636	717	674	677	692	775	820	857	975	1115	1269	..
Islanti /Island/ <i>Iceland</i>	1598	1684	1675	1736	1788	1853	1967	2015	2252	2540	2625	2742	2948	3115	..
Irlanti /Irland/ <i>Ireland</i>	791	884	1005	1041	1119	1208	1269	1417	1487	1623	1804	2089	2386	2451	..
Italia /Italien/ <i>Italy</i>	1397	1520	1584	1554	1557	1524	1605	1705	1800	1853	2049	2154	2248	2258	..
Japani /Japan/ <i>Japan</i>	1105	1183	1271	1357	1453	1530	1641	1686	1742	1829	1971	2092	2139	..	..
Korea /Korea/ <i>Korea</i>	329	358	397	427	456	491	561	606	589	714	771	932	975	1074	..
Luxemburg /Luxemburg/ <i>Luxembourg</i>	1533	1639	1772	1875	1917	2053	2127	2139	2291	2734	2985	3264	3729	3705	..
Meksiko /Mexiko/ <i>Mexico</i>	290	332	371	395	413	380	364	401	427	463	499	545	559	583	..
Alankomaat /Nederländerna/ <i>Netherlands</i>	1419	1532	1623	1700	1745	1827	1878	1936	2016	2098	2259	2520	2775	2976	..
Uusi-Seelanti /Nya Zeeland/ <i>New Zealand</i>	987	1036	1091	1108	1181	1238	1261	1357	1441	1527	1605	1701	1850	1886	..
Norja /Norge/ <i>Norway</i>	1385	1542	1643	1688	1777	1892	2064	2179	2314	2561	3083	3287	3616	3807	..
Puola /Polen/ <i>Poland</i>	298	356	375	385	383	423	491	505	563	571	587	646	734	744	..
Portugali /Portugal/ <i>Portugal</i>	661	801	837	872	915	1080	1147	1219	1290	1424	1594	1693	1758	1797	..
Slovakian tasavalta /Slovakiska republiken/ <i>Slovak Republic</i>	..	..	..	..	..	..	..	543	559	578	597	641	716	777	..
Espanja /Spanien/ <i>Spain</i>	865	946	1035	1084	1116	1195	1250	1287	1371	1467	1525	1618	1728	1835	..
Ruotsi /Sverige/ <i>Sweden</i>	1566	1552	1594	1637	1648	1733	1845	1870	1961	2119	2273	2404	2595	2703	..
Sveitsi /Schweiz/ <i>Switzerland</i>	2040	2220	2345	2384	2457	2555	2654	2812	2967	2985	3182	3362	3649	3781	..
Turkki /Turkiet/ <i>Turkey</i>	165	178	187	199	184	184	230	265	312	392	452	459	467	513	..
Iso-Britannia /Storbritannien/ <i>United Kingdom</i>	977	1079	1184	1246	1331	1393	1461	1535	1607	1725	1833	2032	2231	..	..
Yhdysvallat /Förenta Staterna/ <i>United States</i>	2738	2957	3165	3357	3500	3655	3792	3939	4096	4298	4539	4888	5287	5635	..

Lähde: OECD HEALTH DATA 2005, October 05

Källa: OECD HEALTH DATA 2005, October 05

Source: OECD HEALTH DATA 2005, October 05

Terveydenhuollon kustannus- ja rahoitustilasto

Tilastotietojen relevanssi

Stakes kerää vuosittain terveydenhuollon kustannus- ja rahoitustilastoa varten tiedot tilastoista, tilinpäätöksistä ja muista vastaavista lähteistä valtion, kuntien, yhdistysten, yritysten ja yksityisten terveydenhuollon kustannuksista. Osa tiedoista on saatu suoraan palvelun tuottavalta taholta, osa tiedoista on tilastojataho ensin koonnut useasta lähteestä, ja tämän jälkeen tiedot on saatu Stakesin käyttöön. Tilastoaineistojen puutteista ja rajoitteista johtuen tilastotiedotetta koskevilla tilastoilla on osin jouduttu käyttämään arviolaskelmia.

Stakesissa laadittava terveydenhuollon kustannus- ja rahoitustilasto noudattaa Kelassa 1980-luvun lopussa laadittua tilastointikehikkoa, jota on päivitetty vastaamaan terveydenhuollossa tapahtuneita muutoksia.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tiedot terveydenhuollon kustannus- ja rahoitustilastoon pyydetään excel-taulukkoina sähköpostin liitteenä, osa tiedoista poimitaan julkaistuista tilinpäätöksistä joko internet-sivuilta tai tilinpäätösjulkaisuista, ja osa saadaan tilastollisista vuosikirjoista (esim. Kansaneläkelaitoksen tilastollinen vuosikirja).

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Terveydenhuollon kustannus ja rahoitustilaston tiedot tarkastetaan vertaamalla edellisvuotisiin lukuihin, ja myös aikaisempien tilastovuosien tietoja muutetaan tarvittaessa. Epäselvissä tapauksissa tiedontuottajiin otetaan yhteyttä.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Terveydenhuollon kustannus- ja rahoitustilasto on Stakesin kerran vuodessa tuottama tilasto. Tilasto ilmestyy maaliskuu/huhtikuussa.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys

Keskeiset tulokset kootaan Tilastotiedotteeseen, joka julkaistaan Stakesin internet-sivulla osoitteessa <http://www.stakes.info>. Tarvittaessa voi pyytää tarkempia tietoja Stakesista. Kaikki tiedot ovat julkisia, ja suurin osa tietopalvelusta on maksutonta. Runsaasti työaikaa vievät tietopyynnöt laskutetaan Stakesin palveluhinnaston mukaisesti.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Stakes on laatinut laskelman vuodesta 2000 lähtien, sitä ennen terveydenhuollon kustannus- ja rahoitustilaston laati Kela. Terveydenhuollon kustannus- ja rahoitustiedot on tilastoitu ja raportoitu nykymuodossaan Suomessa vuodesta 1960 lähtien.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastossa on vanhustenhuoltoa lukuun ottamatta keskeiset tiedot Suomen terveydenhuollon kustannusten ja rahoituksen jakautumisesta. Terveydenhuollon kustannus- ja rahoitustilaston sisältöä on kuvattu tarkemmin tilastotiedotteen kohdassa ”Sisältö ja määritelmät”.

Statistik över hälso- och sjukvårdskostnader och deras finansiering

Statistikuppgifternas relevans

Varje år samlar Stakes in uppgifter om statens, kommuners, föreningars, företags och privat hälso- och sjukvårds kostnader från statistiker, bokslut och andra motsvarande källor för statistiken över hälso- och sjukvårdskostnader och deras finansiering. En del av uppgifterna har man fått direkt från serviceproducenterna. Andra uppgifter har statistikföraren först samlat ihop från många olika källor och sedan har uppgifterna överlämnats till Stakes. På grund av begränsningar och brister i statistikmaterialet har man delvis varit tvungen att använda överslagsberäkningar.

Den statistik över hälso- och sjukvårdskostnader och deras finansiering som Stakes utarbetar följer Folkpensionsanstaltens uppläggning från slutet av 1980-talet. Uppläggningsen har emellertid uppdaterats så att den tar hänsyn till de förändringar som skett inom hälso- och sjukvården.

Metodbeskrivning för den statistiska forskningen

Uppgifterna i statistiken över hälso- och sjukvårdsutgifter och deras finansiering begärs i form av Excel-tabeller bifogade till ett e-postmeddelande. En del av uppgifterna väljs ut ur offentliggjorda bokslut antingen på webbsidor eller i publikationer, medan en del av uppgifterna fås från statistiska årsböcker (t.ex. Folkpensionsanstaltens statistiska årsbok).

Uppgifternas riktighet och exakthet

Uppgifterna i statistiken över hälso- och sjukvårdskostnader och deras finansiering jämförs med föregående års uppgifter. Tidigare statistikårs uppgifter ändras vid behov. I oklara fall kontaktas de som tagit fram uppgifterna.

Uppgifternas aktualitet och rättidighet i publikationerna

Statistiken över hälso- och sjukvårdskostnader och deras finansiering är statistik som Stakes sammanställer en gång per år. Statistiken utkommer i mars-april.

Tillgång till uppgifterna och deras transparens

De viktigaste resultaten sammanställs i ett statistikmeddelande, som offentliggörs på Stakes webbsidor på adressen <http://www.stakes.fi>. Vid behov fås närmare information från Stakes. Alla uppgifter är offentliga och största delen av informationstjänsten är gratis. Informationsförfrågningar som kräver mycket arbete faktureras enligt Stakes prislista.

Statistikens jämförbarhet

Stakes har gjort en beräkning sedan 2000. Före det utarbetade Folkpensionsanstalten statistik över hälso- och sjukvårdskostnader och deras finansiering. Uppgifter om hälso- och sjukvårdskostnader och deras finansiering har statistikförts och rapporterats i sin nuvarande form sedan 1960 i Finland.

Tydlighet och enhetlighet/överensstämmelse

Statistiken innehåller med undantag av äldreomsorgen de viktigaste uppgifterna om hur Finlands hälso- och sjukvårdskostnader och deras finansiering är fördelad. Innehållet i statistiken över hälso- och sjukvårdskostnader och deras finansiering beskrivs mer i detalj under "Innehåll och definitioner i statistiken över hälso- och sjukvårdskostnader och deras finansiering" i statistikmeddelandet.

Health Expenditure and Financing Statistics

Relevance of statistical data

STAKES annually collects data for Health Expenditure and Financing Statistics from various statistics, final accounts and other similar sources concerning the health care costs of the state, municipalities, associations, business enterprises and private service providers. Part of the data are received directly from service providers, while part of them have first been gathered from several different sources by a statistical body and then made available to STAKES. Due to the limitations and shortcomings of the statistical datasets, the statistics on which the Statistical Summary is based are partly based on estimates.

The Health Expenditure and Financing Statistics compiled by STAKES are based on a statistical framework created within the Social Insurance Institution in the late 1980s and updated in accordance with changes in health care provision.

Description of methods used in statistical research

The data suppliers are requested to submit the data for the Health Expenditure and Financing Statistics by e-mail in the form of Excel files. Part of the data are derived from the final accounts released on the websites or in the final accounts publications, and part are derived from statistical yearbooks (e.g. the Statistical Yearbook of the Social Insurance Institution of Finland).

Correctness and accuracy of data

The data in the Health Expenditure and Financing Statistics are checked by comparing them with the previous year's figures. Previous years' data can also be changed if necessary. In case of uncertainty, the data suppliers are contacted in order to check the data.

Timeliness and promptness of published data

The Health Expenditure and Financing Statistics are produced by STAKES annually. The statistics are published in March or April.

Accessibility and transparency of data

The key information is released in a Statistical Summary on the STAKES website at: <http://www.stakes.fi>. More detailed information can be requested from STAKES. The data are public and the information services are mostly free of charge. Information requests that require plenty of staff time are invoiced in accordance with STAKES' fixed service fees.

Comparability of statistical data

The Health Expenditure and Financing Statistics have been compiled by STAKES since 2000. Before that the statistics were compiled by the Social Insurance Institution. Health expenditure and financing data have been recorded and reported in Finland in the current form since 1960.

Clarity and consistency

With the exception of care and services for older people, the statistics contain the most important information on the distribution of expenditure and financing in Finnish health care. The contents of the Health Expenditure and Financing Statistics are described in more detail under 'Contents and definitions' in the Statistical Summary.